

KURIER Wileński

ŚRODA, 4 LISTOPADA 1992 R.
Nr 216 (11985)

Ochrona socjalna: jej terażniejszość i dzień jutrzejszy

Na posiedzeniu rządu omawia. Na hiermiki strategiczne polityki opieki socjalnej. Poinformował o nich minister opieki społecznej T. Meidaiskis.

W dziedzinie tej działano sporo: utworzono centralną i terytorialne gieldy pracy, tworzy się system przekwalifikowania, powołano nowy system ubezpieczeń społecznych, wpłat. Brakuje jeszcze ustawy o emeryturach, ale projekt został już opracowany, zaakceptowany przez rząd i przekazany do rozpatrzenia Radzie Najwyższej. Trudnie udaje się uregulować sprawy wypłacania emerytur, pomocy i zasiłków socjalnych oraz opieki i troski socjalnej. Samorządy bardzo niechętnie przyjmują placówki opieki. Natomiast liczba osób samotnych, potrzebujących wsparcia socjalnego

rośnie bardzo szybko. Obecnie na Litwie jest ich już blisko 38 tys., w tym 10 tys. osób potrzebuje ciągłej pomocy. Dla inwalidów, innych osób potrzebujących wsparcia socjalnego przeznaczono 148 mln talonów z funduszu pomocy socjalnej EWG, 70 mln talonów - z USA, środki te otrzymują samorządy i zadecydują, jak je wykorzystać na cele pomocy.

Ministerstwo Opieki Społecznej przygotowało również dwustronne umowy z krajami europejskimi, uczestniczy w działalności Międzynarodowej Organizacji Pracy, Rady Europejskiej, rozpatruje możliwość włączenia się do konwencji tych organizacji.

Wraz z rozszerzeniem rynku pracy i jego struktur należy o-

pracować model prognozowania rynku pracy, doskonalić system informacyjny oraz działalność trójstronnych komisji przy gieldach pracy, powołać centrum poradnictwa zawodowego. W rozwiązywaniu tych spraw pomagają stosunki nawiązane z ministerstwami pracy Niemiec, Danii, Francji.

Na posiedzeniu omówiono sprawę emerytur dla pracowników prokuratury, zatwierdzono skład trójstronnej komisji przy Litewskiej Gieldzie Pracy, omówiono regulamin Państwowej Inspekcji Pracy i Szkoły Nadzoru Technicznego. Omawianie kwestii utworzenia państwowego budżetu ubezpieczeń społecznych i przepisów jego realizowania odroczono do środy.

(ELTA)

V. Landsbergis rozmawiał z B. Jelcynem

ELTA otrzymała następujący komunikat informacyjny Rady Najwyższej.

Z listopada od godzinie 19 min. 40 przewodniczący Rady Najwyższej Vytautas Landsbergis rozmawiał telefonicznie z prezydentem Rosji Borysem Jelcynem. Wśród innych kwestii wyrażano też sprawę wycofania wojsk rosyjskich. Prezydent Rosji podkreślił, że ostatecznie termin wycofania nadal obowiązuje, jak porozumiano się: lato 1993 r. Prezydent zgodził się, że obywateli wojskowe, jak lotnisko w Swialich i wileńskie „mła, staszo północne” muszą być przekazywane podległym przy współpracy obu stron. B. Jelcyn stwierdził również, że nie ma żadnych zarzutów pod adresem Litwy, jeżeli chodzi o mniejszości narodowe.

Posiedzenie odroczone

Planowane na 3 listopada br. posiedzenie Rady Baltyckiej odroczone na dzień 5 listopada, jak i przewidywano, odbyło się ono w Wilnie. Korespondent ELTA zakomunikował o tym w centrum informacyjnym i analizy Rady Najwyższej.

Wręczenie odznaczeń 13 Stycznia

Za osowu i odianność w obronie wolności i niepodległości Litwy wręczył Prezydium Rady Najwyższej Republiki Litwy. Wyróżniono miedaliami Litewskimi nagrodzono ponad 2,5 tys. osób. Wskazano część z nich na 3 listopada (jeszcze 85 za zasługi) odznaczeń wręczył przewodniczącemu służby ochrony

Spotkanie z przedstawicielami Banku Światowego

WILNO (ELTA). 2 listopada odbyło się spotkanie rządu Litwy i kierownika grupy krajów baltyckich Banku Światowego Adila Kanaana oraz innych przedstawicieli tego banku. Członków gabinetu zapoznano z opracowanymi przez BS przegladem gospodarki Litwy. Dokonano wymiany poglądów na memorandum w sprawie polityki go. gospodarcej rządu Litwy, jakie przedstawiono Międzynarodowemu Fundusowi Walutowemu i BS.

Zapoczątkowana w tym roku współpraca rządu Litwy i przedstawicieli naszego banku, stwierdził A. Kanaan, przebiega sprawnie i możemy już dokonać oceny pierwszych wyników wspólnej pracy. W tym roku Litwie przyznano kredyt rehabilitacyjny w wysokości 60 mln dolarów USA, wypłacane w ciągu 17 lat. Zostanie on wykorzystany na przebudowę struktur gospodarczych. Już od pół roku opracowuje się projekty w sprawie przyznania w roku następnym pożyczki w wysokości 15 mln dolarów USA na rozwój energetyki, a na trzecim etapie byliby przyznawane kredyty na przebudowę priorytetowych gałęzi przemysłu.

Przedstawiciele banku pozytywnie ocenili realizowaną przez rząd Litwy reformę gospodarczą

- prywatyzację, zwrot ziemi, inne przedsięwzięcia, przewidziane w memorandum rządu o polityce gospodarczej, które ma ją wspomóc w przejściu na stosunki rynkowe. Jednakże, o ile nie będą uwzględniane porozumienia z MFOW, to nie tylko ono, ale też BS może zmienić swoje stanowisko w sprawie przyznawania pomocy.

Minister międzynarodowych stosunków gospodarczych Litwy V. Alekšaitis przypomniał, że szczególnie ważne jest obecnie to, aby rząd, poszczególne ministerstwa, banki i inne resorty sprawnie koordynowały działania w zakresie efektywnej wykorzystania pomocy zagranicznej; uzyskamy bowiem potęgę finansową również od 24 najmniejszych gospodarko krajów, innych międzynarodowych organizacji finansowych. Podczas spotkania wyjaśniono, jak działają mechanizmy podziału i wykorzystania kredytów zagranicznych, jak w krajach u. zyskujących takie pożyczki regulowane są dochody, podatki, programy socjalne.

Premier podziękował przedstawicielom BS i jego kierownikowi za pomoc, którą, jego zdaniem, powinna wspomóc Litwie w przejściu do normalnego stanu ekonomicznego.

LITWA I BANGLADESZ NAWIAZAŁY STOSUNKI DYPLOMATYCZNE

2 listopada w Wilnie minister spraw zagranicznych Republiki Litewskiej Algirdas Saudargas i ambasador Bangladeskiej Republiki Ludowej w Rosji Mustafizur Rahman podpisali protokół w sprawie nawiązania stosunków dyplomatycznych między obu państwami. (ELTA)

Prenumerata-93 Nie chcemy się rozstać z przyjacielem

Stanowna Redakcja! W chwili, gdy powstała na Litwie polska gazeta (już nawet nie pamiętam jej pierwszej nazwy) miałam 27 lat. Od tego dnia przez 39 lat nigdy nie rozstałam się z „Czerwonym Sztaandarem”, obecnym „Kurierem Wileńskim”, jestem jego szczerą i oddaną czytelniczką.

Od dziesięciu lat jestem na rencie inwalidzkiej (II grupa) i mimo to zawsze prenumerowałam „Kurier” nawet kosztem pewnych wyrzeczeń. Do końca 1992 roku jeszcze będę otrzymywała moją gazetę, ale co będzie dalej? Chociaż jestem samotna nie potrafię już ze swojej szczerzej renty wygospodarować tak poważnej kwoty na prenumeratę gazety. Z tymdem wystarcza mi na opłatę komornego i wyżywienie. Nie wiem, jak będzie wyglądało moje życie bez gazety, która była dla mnie przyjacielem... Pmccicie,

E. M.

(nazwisko i adres znane redakcji)

prośba o załatwienie nam bezpłatnej prenumeraty. Z szacunkiem

J. W.
(nazwisko i adres znane redakcji)

Od redakcji: Stanowni Czytelnicy! Widocznie zwróciłeś uwagę, że nie podajemy nazwisk osób ubiegających się o bezpłatną prenumeratę. Nie czynimy tego, gdyż rozumiemy, że moglibyśmy w ten sposób sprawić przykrość autorom listów. Niełatwo jest o coś prosić, tym bardziej gdy człowiek przez całe życie jakos sobie radził. Ale wszystkie nazwiska i adresy są skrzętnie w redakcji notowane i jeżeli tylko znajdziemy możliwość, zaobnaujemy „Kurier Wileński” przy najmniej dla części osób, które nie mogą tego uczynić ze względu na trudności finansowe.

Dla ewentualnych ofiarodawców podajemy numer konta, na którym gromadzimy środki dla bezpłatnej prenumeraty: Lalkraščio „Kurier Wileński” prenumeratofondas (LTB Saskaleta nr 164203 150003 LB Vilniaus skyrūje kodas 2601011541).

Indeks prenumeraty „Kuriera Wileńskiego” -- 67218.

Koszta	1 mjes.	2 mjes.	3 mies.
Gazety	84	168	252
Dostarczanie	63	126	189
Ogółem	147	294	441

Czytelniku! Nie zwlekaj z prenumeratą „K.W.”, którą można załatwić na pocztach, w oddziałach łączności, u listonoszy oraz kolporterów społecznych. Informujemy, że „Kurier Wileński” można również zaprenumerować w redakcji (pr. Laisves 60, XI pietro, pokój nr 1114, w dniach pracy od godz. 9 do 17,00.

Prenumerata w „Aurze”

W wileńskiej księgarni „Aurza” (al. Giedryminia 2) już od jutra rozpoczyna się prenumerata prasy polskojęzycznej, ukazującej się w Wilnie, w tym naturalnie „Kuriera Wileńskiego”. Tradycyjnie załatwiać prenumeratę będzie pani Alicja Klimaszewska. Tak więc, pisma

polskie zaobonowane można we wtorek (18) dzień 12m od godz. 10 do 18), we czwartki od 10 do 14, w piątki od 15 do 18.

Przypominamy, że prenumerata trwa tylko do 31 listopada.

Inf. wł.

Kronika oficjalna

3 listopada przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Vytautas Landsbergis przybył do roboty z wizytą nadzwyczajną i pełnomocnego ambasadora Australii na Litwie rezydującego w Kopenhadze Johana Burgesa. Podczas rozmowy omówione zostały perspektywy współpracy handlowej oraz w

innych sferach życia gospodarczego.

3 listopada przewodniczący Rady Najwyższej V. Landsbergis przybył do roboty z wizytą kurtazyjną ambasadora Bangladeskiej Republiki Ludowej w Rosji Mustafizur Rahmana. Podczas rozmowy wymieniono poglądy na temat podpisanego protokołu, natomiast stosunki dyplomatyczne między obu państwami, omówiono perspektywy współpracy Republiki Litewskiej z Bangladeszem.

Briefing w Radzie Najwyższej

3 listopada na briefingu rzecz. nik prasowy Audrius Ažubalis, że pośledzenie Rady Państwa Baltyckich zostało odroczone z przyczyn technicznych, cznie z przyczyn politycznych. Z myślą o tym, aby spotkanie to miało przebieg konstruktywny, postanowiono lepiej się do niego przygotować.

Audrius Ažubalis komentując wczorajszą rozmowę telefoniczną z Vytautasa Landsbergis, iż prezydentem Rosji powiedział, że wycofanie armii nie zostało powstrzymane lecz tylko jest reorganizowane. Z nastaniem wczesnych mrozów w Rosji zmiana dystrybucji jednostek do dyspozycji, w których jest dosyć chłodno nie jest krokiem obojętnym ani politycznym. Obecnie szuka się takich miejsc, w których by się dalo zakwaterować wojskowych. Podkreślono, że cały ten proces nie powinien ulec zatrzymaniu, będzie przebiegał tak, jak postanowiono podczas spotkania na szczycie oraz w toku podpisania przez pełnomocnych przedstawicieli Rosji i Litwy odpowiednich umów w Moskwie. Prezydent Rosji odnotował, że ostateczny termin wycofania nadal obowiązuje zgodnie z porozumieniem.

Prezydent Rosji zgodził się również, że obiekty wojskowe takie jak lotniska w Szawlach oraz „północne miasteczko” w

Wilnie mają być przekazane w pełnym porządku przy współpracy obu stron. Znamienne jest i takie powiedzenie prezydenta, że zaznaczył A. Ažubalis, że nie ma żadnych zarzutów wobec Litwy pod względem jej polityki w stosunku do mniejszości narodowych.

Rzecznik prasowy zapoznał dziennikarzy z dopiero co otrzymanym oświadczeniem ministra spraw zagranicznych Danii Uffe Ellemanna Jensena. Wyraża w nim zaskoczenie w związku z nim zaskoczenie w związku z decyzją prezydenta Rosji powstrzymaniu odwołania armii rosyjskiej z państw baltyckich. Minister spraw zagranicznych nie widzi żadnej więzi między takimi problemami, jak wycofanie armii oraz rozszczeniu Rosji wobec państw baltyckich w związku z łamaniem praw mniejszości narodowych. Tym bardziej jest on zaskoczony, że dziś jest on zaskoczony, że nie było nawet wzmianki o tym w rozmowie z ministrem spraw zagranicznych Rosji Andriejem Kozyriewem.

W oświadczeniu Danii wzywa się Rosję do przestrzeżenia przyjętej w tym roku na Europejskiej Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Helsinkach uchwały — wpisanego do deklaracji końcowej artykułu, że wszystkie oddziały wojska z państw baltyckich mają być wycofane.

(ELTA)

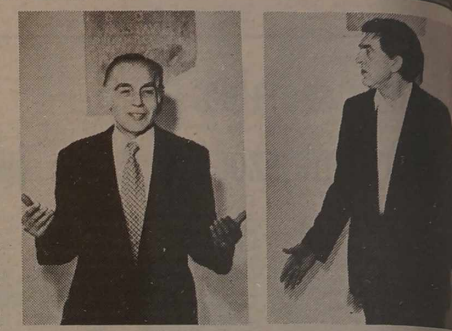
Wileńskie mury pobazylikańskie i — „Wielka Improwizacja”

2 listopada br. odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej na wileńskich murach pobazylikańskich ku czci więźniogo tam (stymna Cela Konrada Adama Mickiewicza „Dziadów” cz. III) z późniejszych „Dziadów” cz. III) z uroczystością udział wzięli przedstawiciele ministerstwa kultury i oświaty LR, kultury i sztuki Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Litwie, Departamentu ds. Mniejszości Narodowych przy Rządzie Republiki RL, pisarze, poeci, aktorzy, społeczność m. Wilna.

W Celi Konrada fragmenty „Dziadów” cz. IV, III i I recytował aktor Wileńskiego Akademickiego Teatru Dramatycznego Laimonas Norėika, „Wielką Improwizację” jako Gustaw-Konrad wykonał aktor Starego Teatru w Krakowie Jerzy Trela.

Minuta milczenia uczczono pamięć zmarłego tragicznie słynnego reżysera polskiego Konrada Swinarskiego, twórcy niezapomnianych w Polsce „Dziadów” (premiery — 18 lutego 1973), w których rolę Gustawa — Konrada Konrad Swinarski powierzył wtedy Jerzemu Trela.

— Gustawa-Konrada zagrałem 360 razy — powiedział teraz Jerzy Trela. — Nigdy nie myślałem, że przyjdzie grać mi go w Wilnie, w słynnej Celi Konrada w

murach pobazylikańskich, gdzie Wieszczy był więziony. Oczywiście — doznałem tu teraz mnóstwa wrażeń. Już samo wejście do tej Celi — trochę wcześniej — zanim zgromadziła się tu publiczność — było dla mnie wielkim przeżyciem. Miałem dużą przerwę w graniu tej roli — 9 lat... Wczoraj Jerzy Trela odleciał do Warszawy. Był to jego drugi pobyt w Wilnie (pierwszy — ze spektaklem „Wesela” w reżyserii Andrzeja Wajdy, pokazanym w Wilnie w lutym br., w którym Jerzy Trela zagrał Poetę). Drugi pobyt, ale nie ostatni, jak twierdzi sam aktor z Wilnem łączy go ponadto związki rodzinne. Organizatorem imprezy byli: Związek Pisarzy Litwy, Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w

Litwie, Wileńsk: Uniwersytet Techniczny, Fundacja Kultury Polskiej im. J. Montwiła. Zaproszenia na tę imprezę (ochrzczona mianem Zaduszek Literackich) sformułowano były przez wileńskich członków Kolegium Śród Literackich: A. Brauna, J. Giedroycia, P. Juskevičiusa, H. Kobaekaitę, Just. Marinkėvičusa; Cz. Miłosza, K. Patulewicza, H. Spalińskiego, J. Tumelasa, J. Władckiego.

Jest zatem nadzieja, że kiedyś przedwojenne Środy Literackie (o których pisaliśmy w tych dniach na naszych łamach) będą jedyną reaktywowaną.

Służba Informacyjna „Kurier Wileński”

Fot. W. Charła

Ratować Litwę...

KONFERENCJA PRASOWA LIDERÓW DPPL

Główna Komisja Wyborcza zatwierdziła oficjalne wyniki wyborów do Sejmu. Jak i przewidywano w okręgu wielomandatowym bezkonkurencyjnie wypadła Demokratyczna Partia Pracy Litwy. Uzyskała ona tam 36 mandatów, prócz tego jej przedstawiciele zwyciężyli w szeregu okręgach jednomandatowych, część członków DPPL będzie kontynuowała walkę ze swymi rywalami w drugiej turze wyborów...

— Na naszych kandydatów głosowało przeszło 800 tysięcy wyborców — zakomunikował wczoraj na konferencji prasowej, która odbyła się w siedzibie DPPL Gediminas Kirklis — jeden z jej przywódców. — Nie ma żadnych podstaw do zarzucenia nam, iż doszliśmy do zwycięstwa jakąś nietypową drogą. Podkreślił on również możliwość zwycięstwa dalszych kandydatów w drugiej turze wyborów.

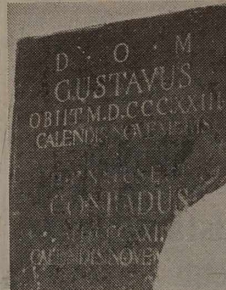
Słowem, DPPL zamierza uzyskać przeszło 70 mandatów do Sejmu. Jak zaznaczono na konferencji, DPPL nadal pozostaje otwarta do współpracy ze wszystkimi siłami politycznymi Litwy i zagranicą, pozostaje na pozycjach pragmatycznych, posiada program stabilizacji gospodarczej (będzie on podany do wiadomości w przyszłym tygodniu). Już teraz odczuwa się, iż nie-

które partie chcą włączyć bliższą współpracę z DPPL jak zaznaczył i G. Kirklis, i biorący udział w konferencji Česlovas Juršenas, ale odczuwa się jeszcze niezdecydowanie.

— To nie nasza zasługa, iż zwyciężamy w wyborach — twierdził C. Juršenas. — Głównym błędem naszych oponentów jest to, że nie zrozumieli mentalności ludzi i nie wyrzekli się... bolszewickiego myślenia. Prawdziwa demokracja bywa wówczas, kiedy maksymalnie bierze się pod uwagę zdanie mniejszości, a byliśmy taką. Trzeba ratować Litwę przed dyktanctwem w gospodarce i polityce. I wspólnymi siłami należy wybrnąć z dołka, a dopiero później dzielić medale i ordery.

Odpowiadając na pytanie, kiedy DPPL zaruścił części liderów masowego przekazu, iż zbyt lekceważąco używają terminu „komunistki”. Chodzi o to, że obecna DPPL nie jest partią komunistyczną i nie zamierza zwracać historii wstecz, będzie natomiast służyła dla dobra całej Litwy. M.in. zaznaczono, że siły partii szłyby o program zmian w ustawach — mają one być konstytucyjne i służyć dla dobra ogółu.

Zygmunt WIRPSZA

Mniej polityki, więcej kompetencji

Wczoraj w siedzibie Związku Dziennikarzy odbyło się spotkanie z przedstawicielami Stowarzyszenia Przemysłowców, autorami broszurki o korekcie reformy gospodarczej na Litwie i programie radykalizacji.

Na wstępie prezydent Stowarzyszenia Algimantas Matulevičius podkreślił, że przemysłowcy nie widzą, by rząd, bądź jakakolwiek partia czy ruch w swojej kampanii przedwyborczej miały jakiś program gospodarczy. Ciągłe się dużo mówi i krzyczy o polityce. Tymczasem zarówno przemysł, jak i rolnictwo siedmiomilowymi krokami podążają ku całkowitemu upadkowi.

Właśnie dlatego zebrała się inicjatywna grupa osób, która proponuje konkretne, rzeczowe i co ważne — realne na dziś działania w dziedzinie gospodarczej. Wiele polityków próbuje tłumaczyć, że takim programem gospodarczym jest memorandum, że nasza opora to uzyskanie z Międzynarodowego Funduszu Wajlutowego kredytów. Niestety, widać na serlo nie myśli o skutkach i o tym, że przyspuszczalność nie już za rok Litwa może się znaleźć w sytuacji ogromnego zadłużenia i sprawą numer 1 będzie spłacanie długów.

Eugeniusz Maldeičis, jeden z autorów w/w broszurki, zatrzymał się na podstawowych kilku

problemach. Jego zdaniem, przede wszystkim należy stworzyć efektywną reformę zarządzania, nakreślić jasną i konkretną politykę w stosunku do zakładów przemysłowych. Na dziś, zaden państwowych zakładów nie został zmodernizowany. Ponieważ zakłady plażą, ich produkcja staje się coraz droższa i stąd ten zwarty wzrost cen. Mówi się głośno o prywatyzacji zakładów. Ale co do prywatyzacji, jeżeli jest brak środków do produkcji? Zakłady po prostu trzeba oddać ludziom, którzy w nich pracują. Aby produkcja ruszyła, należy udzielić długoterminowych i nie anulnych

zasadach kredytów. Tymczasem dzie banki zdzierają takie procenty, że na kredyty mogą sobie pozwolić jedynie milione.

Zdaniem zebranych powinna być jak najszersze powzięta uchwała o prawie na własność, ale uchwała, która rzeczywiście będzie bronić własności. Wiele w tej kwestii mogą zrobić prywatni przedsiębiorcy, ale muszą mieć poparcie władz. Tymczasem sektor państwowy nadal blokuje sektor prywatny.

Wśród naszych polityków, a nawet ekonomistów pokutuje mniemanie, że to rząd powinien dokonać reformy. Przemysłowcy tymczasem są zdania, że reformę powinno przeprowadzić spo-

łeczeństwo, a rząd musi tylko ją wspierać.

Wiele krytycznych słów padło pod adresem prywatyzacji, bowiem aktualne ustawy i uchwały stwarzają przychylne warunki do korpucji w tej dziedzinie. Wciąż jeszcze brak należytej kontroli.

Na pytanie dziennikarzy, jaką partią Stowarzyszenia Przemysłowców widzi najbardziej realne możliwości współpracy, odpowiedź była jednoznaczna — z tą, która będzie miała coś w głowie.

Uczestnicy konferencji wyrażili nadzieję, że w przyszłym Sejmie będzie mniej polityki, a więcej praktyków i ich zdrowe pomysły do optyimizmu.

Julitta TRY

WZWIĘCZADŁE PRASY LITEWSKIEJ

LIETUVOS AIDAS

Wyniki wyborów do Sejmu RL...

Chociaż za DPPL bardzo wyraźnie wy... DPPL

Wielkiego będą dopuszczono się po... DPPL

Późną osłoną staje się w czas za... DPPL

„Jestem na dnie. Niech teraz DPPL... DPPL

Pozwolimy mi pokazać kim są napraw... DPPL

Demokracja ma wiele cech ujemnych... DPPL

„Niełatwo tworzyć prawodawcze pa... DPPL

„Uspokójmy się! Wyniki wyborów do... DPPL

„Tylko nie trzeba nikogo zastrasz... DPPL

starta z mapy politycznej Litwy. Wszy... DPPL

My wszyscy, idący ze starożytności... DPPL

Wzwyduki z przewodniczącym LP... DPPL

„Wychodzenie” z posiedzeń Sejmu... DPPL

„Ma Pan na myśli wyborów prezyden... DPPL

Mówię o przyszłych wyborach do... DPPL

„Nietatwo tworzyć prawodawcze pa... DPPL

„Uspokójmy się! Wyniki wyborów do... DPPL

„Tylko nie trzeba nikogo zastrasz... DPPL

„Co prawda, po szoku już wrócono do... DPPL

pozostają pożyczki (które trzeba będzie... DPPL

Obrazek z pochodu młodzieży student... DPPL

Przed parlamentem musiano się zatrzy... DPPL

Następnie tłum ruszył z powrotem, do... DPPL

„Jeszcze będziemy walczyć!” DPPL

„Wobec tego możemy nie być zadowol... DPPL

„Półtora tysiąca nieposłusznych dzieci... DPPL

„Człowiek nie jest stworzony do żyje... DPPL

doprawdy ważna — dziś już nie dość d... DPPL

„W rozmowie z Sviderssem Vipartasem... DPPL

Groźenie batem — to nie wyjście. Co... DPPL

„Zarząd Kontroli Prasy otrzymuje wy... DPPL

„Co słychać w związkach zawodow... DPPL

„W ciągu 9 miesięcy br. wielkość pro... DPPL

„Co siódma rodzina żyje z dochodów... DPPL

„W przedsięwzięciach powstają komi... DPPL

„W ogóle związkowcy, którzy jeszcze... DPPL

„W ogóle związkowcy, którzy jeszcze... DPPL

OLIENYNY PUNKT WIDZENIA NA TEMAT... TIESA

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ Nr 756 Z 9 PAŹDZIERNIKA 1992 R.

O trybie inwestowania kapitału państwowego, waluty wymiennej i kapitału zagranicznego do przedsiębiorstw

Realizując uchwałę Rady Najwyższej Republiki Litewskiej nr 1-605 z 25 września 1990 r. „O trybie uprządkowania się ustawy Republiki Litewskiej o przedsiębiorstwach państwowych” (Dziennik Ustaw, 1990, nr 30-710) i kierując się ustawą o inwestycjach zagranicznych w Republice Litewskiej (Dziennik ustaw, 1991, nr 2-38, 1992, nr 27-152), jak też uwzględniając właściwości zakładania wspólnych przedsiębiorstw w okresie działania ustawy Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji majątku państwowego rząd Republiki Litewskiej postanawia:

- Ustalić, że:
 - 1.1. przedsiębiorstwa państwowe i państwowe - akcyjne bez zgody założycieli - ministerstw, departamentów, zarządów miejskich (rejonowych) (nazywanych dalej - założycielem) w myśl ustalonych w art. 5 ustawy Republiki Litewskiej o przedsiębiorstwach państwowych uprawnionych przedsiębiorstw mogą inwestować swój kapitał do innych przedsiębiorstw w sposób następujący:
 - 1.1.1. zakładając razem z innymi przedsiębiorstwami nowe, jak też wspólne, przedsiębiorstwo, być akcjonariuszami spółek akcyjnych i zamkniętych spółek akcyjnych;
 - 1.1.2. inwestować swój kapitał do innych przedsiębiorstw państwowych. Jednakże nie może to być podstawą do reorganizowania tych przedsiębiorstw w przedsiębiorstwa państwowe, akcyjne, spółki akcyjne lub zamknięte spółki akcyjne;
 - 1.2. przedsiębiorstwa państwowe lub państwowe - akcyjne mają prawo do zwiększania bez zgody założyciela swego kapitału zakładowego, emitując akcje, wykupując wkłady inwestorów zagranicznych albo (i) Republiki Litewskiej w walucie wymiennej. Za te wkłady w walucie wymiennej nie może być wykupowywany majątek państwowy.
 - 1.3. Przedsiębiorstwo państwowe albo państwowe - akcyjne, zwiększając swój kapitał zakładowy przez emisję akcji, które sprzedawane są inwestorom Republiki Litewskiej lub (i) zagranicą, w których wartość nominalna razem z posiadanymi w przedsiębiorstwie akcjami przekracza część kapitału państwowego tego przedsiębiorstwa, powinny uzyskać w tym celu zezwolenie założyciela przedsiębiorstwa. Jeżeli w tym przypadku wszystkie emitowane akcje nabywają inwestorzy Republiki Litewskiej, wówczas także przedsiębiorstwo reorganizuje się w akcyjną lub zamkniętą spółkę akcyjną, przechodząc w jej status w ustalonym trybie;
 - 1.3. przedsiębiorstwa państwowe albo państwowe - akcyjne nie mogą bez zgody założyciela inwestować do wspólnych przed-

- siębiorstw więcej niż 50 proc. wartości środków trwałych przedsiębiorstwa.
 - 1.4. przedsiębiorstwa państwowe o przeznaczeniu specjalnym i przedsiębiorstwa, których kontroli papier akcji inwestorzy zagraniczni mogą nabywać tylko na podstawie zezwolenia rządu Republiki Litewskiej, pragnąc zwiększać kapitał zakładowy i zakładać wspólne przedsiębiorstwa, powinny uzyskać zezwolenie rządu Republiki Litewskiej albo upoważnionej przez niego instytucji;
 - 1.5. przedsiębiorstwa państwowe lub państwowe - akcyjne, podejmując decyzję w sprawie inwestowania swego kapitału sposobami podanymi w punkcie 1.1. niniejszej uchwały albo zwiększania kapitału zakładowego przez emitowanie akcji w trybie ustalonym w punkcie 1.2. niniejszej uchwały, powinny w ciągu 5 dni od podjęcia decyzji poinformować o tym swego założyciela.
 - 1.6. w przypadku, gdy przedsiębiorstwo państwowe lub państwowe - akcyjne rozprowadzi akcje za walutę wymienną, zwiększenie kapitału zakładowego oraz odpowiednie poprawki statutu przedsiębiorstwa rejestruje się w trybie ustalonym przez ustawę;
 - 1.7. przedsiębiorstwa państwowe lub państwowe - akcyjne, których programy prywatyzacji zostały zatwierdzone przez Centralną Komisję Prywatyzacji mogą zwiększać kapitał zakładowy w trybie ustalonym w punkcie 1.2. niniejszej uchwały albo inwestować swój kapitał sposobami podanymi w punkcie 1.1. niniejszej uchwały dopiero po uzyskaniu zgody Centralnej Komisji Prywatyzacji. Jeżeli program prywatyzacji przedsiębiorstwa nie został jeszcze zatwierdzony, jednakże dane techniczne - ekonomiczne przekazano już założycielowi przedsiębiorstwa to wszystkie kwestie założenia wspólnego przedsiębiorstwa powinny być uzgadniane z nim, stosownie precyzując dane programu prywatyzacji i w razie potrzeby odracając prywatyzację przedsiębiorstwa na okres późniejszy;
 - 1.8. instytucje władzy i administracji państwowej nie mają prawa zakładać spółek akcyjnych i zamkniętych spółek akcyjnych albo nabywać ich akcje (z wyjątkiem przypadków, gdy zakładane są wspólne przedsiębiorstwa), przekazywać zakładanym lub działającym wskazanym przedsiębiorstwom ruchomo-

- ści i nieruchomości, z wyjątkiem ustalonych przez rząd Republiki Litewskiej i Centralną Komisję Prywatyzacji przypadków dotyczących przekazania wydzierżawionych pomieszczeń do kapitału zakładowego przedsiębiorstwa.
 - 1.9. przedsiębiorstwa państwowe i państwowe-akcyjne zanim nie zakończono prywatyzowania tych przedsiębiorstw w myśl ustawy Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji majątku państwowego, mogą inwestować sposobami wyszczególnionymi w punkcie 1.1. niniejszej uchwały (z wyjątkiem przypadków zakładania wspólnych przedsiębiorstw i przypadków wyszczególnionych w punkcie 1.1.2.) tylko środki pieniężne, inni inwestorzy mogą wkładać pieniądze, dobra materialne oraz inne mienie należące do nich na prawach własności;
 - 1.10. jeżeli do zakładanego wspólnego przedsiębiorstwa wkładany jest majątek państwowy Republiki Litewskiej w postaci dóbr materialnych, to wkłady inwestorów zagranicznych do tego przedsiębiorstwa mają być dokonywane w walucie wymiennej, dobrami materialnymi, produkcją intelektualną (odpowiednio udokumentowaną i ocenioną) albo prawem do własności przemysłowej. Jeżeli wartość wkładów w produkcji intelektualnej albo prawie do własności przemysłowej stanowi ponad 10 proc. wszystkich wkładów inwestora albo przekracza 100 tys. dolarów USA, to wartość produkcji intelektualnej lub prawa do własności przemysłowej ustala komisja ekspertów, powołana w trybie podanym w punkcie 1.12. niniejszej uchwały.
 - 1.10.1. zainteresowane ministerstwo, departament lub samorząd terenowy podejmuje decyzję w sprawie założenia przedsiębiorstwa (akt założenia przedsiębiorstwa).
 - 1.10.2. Decyzja w sprawie założenia przedsiębiorstwa (akt założenia przedsiębiorstwa) albo rezygnacja z jego założenia musi być podjęta nie później niż w ciągu 30 dni od złożenia podania razem z umową o założeniu przedsiębiorstwa, statutem i innymi ustalonymi przez normatywne akty dokumentami i powiadomić należy o tym pisemnie jednego z akcjonariuszy - założycieli. Rezygnacja z założenia przedsiębiorstwa w ciągu 30 dni od tej zgłoszenia może być zakazana w rządzie Republiki Litewskiej, którego decyzja jest ostateczna;
 - 1.10.3. gdy akcjonariusze - założyciele zawarli umowę w sprawie założenia przedsiębiorstwa (z wyjątkiem przypadków, gdy prawa i obowiązki, jak też zobowiązania każdego z nich do nabycia stosownej ilości akcji przedsiębiorstwa podane są w statucie przedsiębiorstwa);
 - 1.10.4. gdy akcjonariusze - założyciele opracowali statut przedsiębiorstwa;
 - 1.10.5. przedsiębiorstwa państwowe mają prawo przekazywania posiadanych akcji innych przedsiębiorstw państwowych (część kapitału zakładowego) tylko innym przedsiębiorstwom państwowym i tylko po uzyskaniu zgody założyciela;
 - 1.10.6. wspólnie przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym oraz przedsiębiorstwa kapitału zagranicznego, zakładane jako spółki akcyjne lub zamknięte spółki akcyjne, mogą być zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorstw Republiki Litewskiej, jeżeli wszyscy założyciele (akcjonariusze) wpłacili ustalone przez ustawę Republiki Litewskiej o spółkach akcyjnych wkłady początkowe, nie mniejsze niż 1/4 nominalnej wartości subskrybowanych akcji, gdy akcje przedsiębiorstwa opłacane są gotówką. Pozostałe wkłady pieniężne i majątkowe muszą być wpla-

samego przedsiębiorstwa, oraz jego założyciela. W razie potrzeby do komisji, dołączani są również inni eksperci. Skład komisji ekspertów zatwierdza założyciel przedsiębiorstwa państwowego lub państwowo - akcyjnego.

Stosunek ceny i nominalnej wartości emitowanych akcji przedsiębiorstw zwiększających kapitał zakładowy powinien być nie mniejszy od stosunku ocenionego przez ekspertów majątku przedsiębiorstwa i jego kapitału zakładowego.

Protokół oceny majątku państwowego podpisują eksperci, zatwierdza natomiast założyciel przedsiębiorstwa państwowego lub państwowo - akcyjnego.

Gdy komisja ekspertów zdecydowała, że szacowany majątek państwowy został otakowany poniżej jego wartości bilansowej (nominalnej) i gdy wartość bilansowa ocenianego majątku państwowego przekracza 10 milionów, protokół oceny majątku zatwierdza Centralna Komisja Prywatyzacji.

1.13. gdy przedsiębiorstwa państwowe lub państwowe - akcyjne inwestują swój kapitał do nowego przedsiębiorstwa państwowo - akcyjnego (z wyjątkiem wspólnego przedsiębiorstwa), to jego założycielem jest ten organ zarządzania, do którego sfery regulacji przydzielone jest przedsiębiorstwo prowadzące tę działalność, która dla nowo zakładanego przedsiębiorstwa będzie zasadniczą. Jeżeli nowe przedsiębiorstwo państwowe - akcyjne nie zakłada tylko przedsiębiorstwa gospodarki terenowej, to jego założycielem powinien być zarząd miejski (rejonowy), do którego sfery regulacji przydzielono przedsiębiorstwo, mające największą część kapitału zakładowego nowo tworzonego przedsiębiorstwa;

1.14. przedsiębiorstwo może być zakładane w trybie ustalonym w punkcie 1.13 niniejszej uchwały, jeżeli:

1.14.1. zainteresowane ministerstwo, departament lub samorząd terenowy podejmuje decyzję w sprawie założenia przedsiębiorstwa (akt założenia przedsiębiorstwa).

Decyzja w sprawie założenia przedsiębiorstwa (akt założenia przedsiębiorstwa) albo rezygnacja z jego założenia musi być podjęta nie później niż w ciągu 30 dni od złożenia podania razem z umową o założeniu przedsiębiorstwa, statutem i innymi ustalonymi przez normatywne akty dokumentami i powiadomić należy o tym pisemnie jednego z akcjonariuszy - założycieli. Rezygnacja z założenia przedsiębiorstwa w ciągu 30 dni od tej zgłoszenia może być zakazana w rządzie Republiki Litewskiej, którego decyzja jest ostateczna;

1.14.2. gdy akcjonariusze - założyciele zawarli umowę w sprawie założenia przedsiębiorstwa (z wyjątkiem przypadków, gdy prawa i obowiązki, jak też zobowiązania każdego z nich do nabycia stosownej ilości akcji przedsiębiorstwa podane są w statucie przedsiębiorstwa);

1.14.3. gdy akcjonariusze - założyciele opracowali statut przedsiębiorstwa;

1.14.4. przedsiębiorstwa państwowe mają prawo przekazywania posiadanych akcji innych przedsiębiorstw państwowych (część kapitału zakładowego) tylko innym przedsiębiorstwom państwowym i tylko po uzyskaniu zgody założyciela;

1.14.5. wspólnie przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym oraz przedsiębiorstwa kapitału zagranicznego, zakładane jako spółki akcyjne lub zamknięte spółki akcyjne, mogą być zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorstw Republiki Litewskiej, jeżeli wszyscy założyciele (akcjonariusze) wpłacili ustalone przez ustawę Republiki Litewskiej o spółkach akcyjnych wkłady początkowe, nie mniejsze niż 1/4 nominalnej wartości subskrybowanych akcji, gdy akcje przedsiębiorstwa opłacane są gotówką. Pozostałe wkłady pieniężne i majątkowe muszą być wpla-

cone w ustalonym trybie nie później niż w ciągu 30 dni od dnia ich wstąpienia do przedsiębiorstwa.

Jeżeli w trakcie zakładania przedsiębiorstwa nie przesłano się dokumentów, potwierdzających, że akcjonariusze wpłacili wkłady, Ministerstwo Gospodarki i Statystyki może wstrzymać statut przedsiębiorstwa.

Zwiększenie kapitału państwowego przedsiębiorstwa państwowego lub państwowo - akcyjnego, wskazane w punkcie 1.1. niniejszej uchwały, może być rejestrowane w ustalonym trybie ustawy trybie, jeżeli akcjonariusze wpłacili wkłady, nie mniejsze niż 1/4 nominalnej wartości subskrybowanych akcji, gdy akcje przedsiębiorstwa opłacane są gotówką. Pozostała część wkładów powinna być uiszczona później nie w ciągu 12 miesięcy od dnia zwiększenia kapitału państwowego.

Zezwolenie na inwestycje graniczne wydawane jest w tym przypadku, gdy inwestor (inwestorzy) zagraniczni przedkładają odpowiednie zgłoszenie na inwestycję kapitału zagranicznego, wskazując wysokość, dziedzinę i obiekty inwestycji.

1.17. działka gruntu, znajdującą się na terytorium przedsiębiorstwa, które założyło wspólne przedsiębiorstwo albo przedsiębiorstwo albo przedzieliła mu poza obrębem terytorium może być wydzierżawiona w trybie bezkonkurencyjnym dla wspólnego przedsiębiorstwa, w którym inwestycja zagraniczna wynosi co najmniej 200 tys. dolarów USA. W tym przypadku przedsiębiorstwo, mające wspólne przedsiębiorstwo, reguluje z części albo całej należące do niego działki na rzecz wspólnego przedsiębiorstwa umowę w sprawie dzierżawy działki zawierając samostanowienie i wspólne przedsiębiorstwo.

Dzierżawę pomieszczeń przedsiębiorstw wspólnych i kapitału zagranicznego reguluje uchwała rządu Republiki Litewskiej nr 689 z 22 września 1992 r. „Dzierżawie budynków, zabudowań i pomieszczeń niemieszkalnych”;

1.18. przepisy niniejszej uchwały nie są stosowane wobec przedsiębiorstw państwowych państwowych - akcyjnych, prywatyzowanych na podstawie ustawy Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji majątku państwowego.

Umowy przedsiębiorstw w sprawie inwestowania kapitału, zawarte do dnia przyjęcia niniejszej uchwały, uważane są za prawomocne jeżeli nie są sprzeczne z zasadą aktów państwowych i ustalonym trybem, jaki obowiązywał w czasie podpisania umowy.

2. Dokonywać częściowej zmiany uchwały rządu Republiki Litewskiej nr 328 z 6 maja 1992 r. „O uzupełnieniu uchwały rządu Republiki Litewskiej nr 126 z 15 kwietnia 1991 r.” (Dziennik Ustaw, 1992, nr 18-343) punkt 3.1 dca w następującej brzmieniu:

„3.1. dla przeliczenia inwestycji w walucie wymiennej w talony (lity) - Bank Litewski ogłasza kurs rynkowy waluty wymiennej (cena skupu waluty).

3. Uznać za nieważne:

Uchwałę rządu Republiki Litewskiej nr 215 z 28 maja 1991 r. „O trybie inwestowania kapitału państwowego przez przedsiębiorstwa państwowe i państwowe akcyjne kapitału państwowego do innych przedsiębiorstw” (Dziennik Ustaw, 1991, nr 48-480);

Uchwałę rządu Republiki Litewskiej nr 356 z 15 maja 1991 r. „O trybie zakładania wspólnych przedsiębiorstw i innych przedsiębiorstw prywatnego kapitału” (Dziennik Ustaw, 1991, nr 48-480).

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ Nr 801 Z 26 PAŹDZIERNIKA 1992 R.

O DEPUTOWANYCH DO RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITEWSKIEJ SYGNATARIUSZACH AKTU 11 MARCA

Rząd Republiki Litewskiej postanawia:

- Zobowiązać Ministerstwo Kultury i Oświaty oraz Ministerstwo Finansów do opracowania projektu odznaki, legitymacji i dyplomu honorowego sygnatariusza Akta 11 Marca oraz przedstawienia ich do 16 listopada 1992 r. dla zatwierdzenia rządowi Republiki Litewskiej.
- Polecić Ministerstwo Kultury i Oświaty zorganizowanie produkcji legitymacji i dyplomu honorowych sygnatariusza Akta 11 Marca.

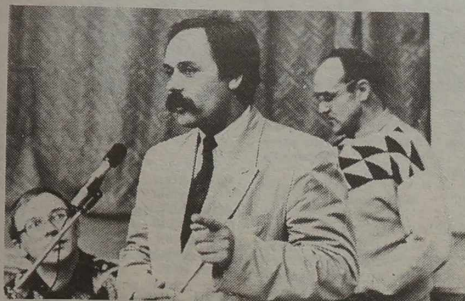
- Ustalić, że zmarli sygnatariusze Akta 11 Marca chowani są na koszt Państwa Litewskiego.
- Ministerstwo Finansów powinno:
 1. Przemycić środki na stworzenie i produkcję odznaki, legitymacji i dyplomu honorowego sygnatariusza Akta 11 Marca;
 2. Zorganizować produkcję odznaki sygnatariusza Akta 11 Marca.

Premier Republiki Litewskiej Aleksandras ABISALA

Premier Republiki Litewskiej Aleksandras ABISALA

Sam Górski wręczał nagrody...

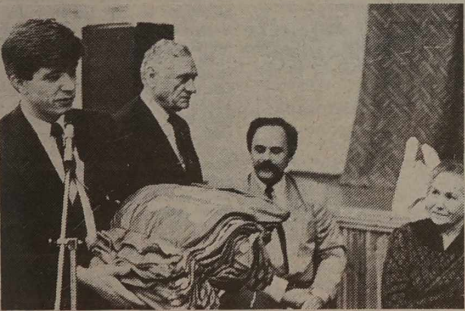
Niewiele jest z pewnością szczerzych, którym los uśmiechnął się na tyle, że mogli odebrać piłkarskie trofea z rąk samego Kazimierza Górskiego — trenera - legendy, współwódcy największych sukcesów polskiej piłki nożnej albo też jednego z filarów wspaniałej drużyny, która sięgła po „złoty” trybun olimpijskiej próby oraz wywalczyła trzecią lokatę w mistrzostwach świata-74 — Lesława Cmkiewiczza.

A tymczasem po temu wystarczący jak niewiele: wystarczy w tłumie piłkarskim polski klub sportowy Polaków na Litwie „Polonia” i zająć jedno z trzech pierwszych lokat. Remis stanowił dobry zbieg okoliczności. Ten chciał bowiem, by Pan Kazimierz przewodniczył delegacji Polskiego Związku Piłki Nożnej, jaka akurat przed dni parę gościła na Litwie i na naszą prośbę chętnie się zgodził wziąć udział w uroczystości zakończenia turnieju piłkarskiego, połączonej z rozdaniem nagród.

Została — trzeba przyznać — ona zebrał się w ubiegły czwartek w sali wileńskiej szkoły średniej im. Wł. Syrokomli, byli świadkami, jak to nagrody spłyły się niczym z rogu obfitości. Ich wielkie dzielenie rozpoczął Adam Pietroni — kierownik działu organizacji imprez Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, przekazując na ręce dyrektora szkoły im. Wł. Syrokomli Jana Dowgiałę 25 rowerów, 5 namiotów, 2 siatki do siatkówki, 10 mek futbolowych i 12 do siatkówki. Nic dziwnego, że po sali już na samą wyliczankę przetrząsły się odgłos zachwytu a potem gromką salwą huknęły brawa dla Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, które na apel „Wspólnoty Polskiej” — w imieniu rodaków na Wschodzie szerokim gestem wyjęło z kieszy i przeznaczyło na kupno sprzętu sportowego 50 mln złotych.

Przedstawiciele PZPN Kazimierz Górski, Eugeniusz Kolańczyk, Marek Pietruszka, Stanisław Szpek i Lesław Cmkiewicz też nie przegrali na sali z pustymi rękoma. Początkowo Pan Kazimierz na ręce nauczyciela wychowania fizycznego gospodarza Józefa Szuszkiewicza przekazał okazały puchar za łączne zwycięstwo w międzyszkolnym turnieju piłkarskim, a po czym Marek Pietruszka wręczył kompletnie białe - czerwonego piłkarskiego przyodziewku (spodenki, koszulki, getry) dla szkoły tramocznicy, jaka sobie coraz poważnie zaczyna przy szkole im. Wł. Syrokomli.

Jako ostatni zwycięzców turnieju piłkarskiego honorował Klub sportowy Polaków na Litwie „Polonia”. Prezes Henryk Maźni i wiceprezes Stefan Kimina na cztery ręce rozdawali dyplomy, medale, puchary, książeczki, za te ostatnie w pas się klasycznie dla Macierzy Szkolnej na Litwie, która na sali reprezentowała Pani Teresa Sokolowa. Należące trofea zgarnęli uczniowie szkoły średniej im. Wł. Syrokomli, albowiem triumfowali we wszystkich trzech grupach wiekowych, a na podium znalazły się też szkoły nr 29, 26 i 55 m. Wilna.

Turniej piłkarski uczniów stowarzyszenia szkół polskich z pewnością na trwałe wejdzie do kalendarza dorocznego imprez klubu sportowego Polaków na Litwie „Polonia”. Obw tylko osakać było licznější. W tym roku

Henryk MAŹNI

NA ZDJĘCIACH: już na samą wyliczankę nagród przez Adama Pietronia po sal przetrząsły się „ochy” i „achy” podziwu; Kazimierz Górski przekazuje okazały puchar, na ręce Józefa Szuszkiewicza; Białe chłopcy godni tych białe-czerwonych strojów — zda się mówić Marek Pietruszka; jeden z najlepszych zawodników turnieju Andrzej Rudziańczyk wraz z dyplomem otrzymuje uścisk prawicy od 61-krotnego reprezentanta Polski, zdobywcy olimpijskiego „złota” i „srebra” oraz trzeciego miejsca w pamiątkowym dla nas wszystkich Mundialu-74 Lesława Cmkiewiczza. Fot. Walery Charlin

Zaproszenie do konkursu Przegląd zespołów koledniczych

Za wcześniej — ktoś zauważył. Owszem, ale minie listopad i znów nastąpi Adwent, kończony Bożym Narodzeniem. W polskiej tradycji kulturalnej okres związany ze Świętem Narodzenia Chrystusa i Nowym Rokiem jest bodajże najbogatszym okresem wizerunkowo - obyczajowym. Miał też szczególne znaczenie związane z magią i wierzeniami rolniczymi, Kult Bożego Narodzenia i Świętej Rodziny przewidywany był przez wieki niezwykle emocjonalnie. Losy rodzin polskich w czasie okupacji, wojen, zaborów, zrytek, walki wyzwolenczej i rozproszeniu po świecie — wzbogaciły te święta o wątki narodowe i ściśle rodzinne. Wszystko to warte jest reestracji i utrwalenia.

Zespoły kolednicze i ich oceny pod względem zgodności z tradycją, walorów artystyczno-widowiskowych posiadanej repertuaru, rekwiwizyt, przebrań. Przeglądem objęte będą zespoły — stałe koledujące w swej okolicy, jak też odwrotnie dla celów przeglądu na podstawie pamięci starszych ludzi czy istniejących zapisów. Mogą być też prezentowane inne formy czczenia Bożego Narodzenia, jak np. teatralne: Jasełka, Pastoralki, adoracja Złobka, koncerty kolednicze itp.

Dlatego też Związek Polaków na Litwie i Białorusi oraz Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Białymstoku ogłaszają na Wileńszczyźnie „Przegląd zespołów koledniczych”. Chodzi tu przede wszystkim o zarejestrowanie żywej tradycji koledowania i obchodzenia Świąt Bożego Narodzenia (przynajmniej do 6 stycznia), zebranie wiadomości o tradycjach i formach koledowania w poszczególnych miejscowościach. Organizatorzy planują jednocześnie dokonać przeglądu

Do przeglądu mogą zgłaszać się również zespoły obchodzące domy z życzeniami na Nowy Rok i pomyślności w gospodarstwie z żywymi zwierzętami, przebrańkami zwierzęcymi i maszkami, grupy śpiewające z kolednikami i koledniczkami kolednicze - bożonarodzeniowe z gwiazdka, z szopką, weterpem, betlejką, z aniołami, królami, pasterkami. Z widowiskiem (np. Król Herod), z szajnekatarynką itp. Mile widziane będą również zespoły mieszane. Zyczeniowkolednicze łączące obie wymienione formy (np. Król Herod i Koza, Gwiazda i Bocian). Zespół koledniczy, który zdecydował się uczestniczyć w przeglądzie, powinien wypełnić następującą Kartę Zgłoszenia:

1. Zespół koledniczy
- (podać wzięty opis formy koledowania, np. zespół z szopką, z gwiazdą, z kozą, król Herod);
2. Adres zespołu, tel. i nazwisko kierownika
3. Ilość osób w zespole, wiek
4. Czy zespół występuje od dawna (od kiedy), czy jest powołany na przegląd?
5. Czas trwania programu

Organizatorzy proszą uprzejmie zespoły biorące udział w przeglądzie o przywiezienie ze sobą tekstów prezentowanych programów.

Regulaminy przeglądu zespołów koledniczych przewiduje w dodatku Konkurs na opis lub nagranie obyczajów związanych z Bożym Narodzeniem. Dokładniej: zebranie zapisów, wspomnień dokumentów dotyczących okresu świątecznego — od czasów najdawniejszych do chwili obecnej. Mogą być szczególnie opisy obyczajów, zwyczajów, wróżb, zabiegów magicznych, tradycji, zabaw i innych zdarzeń, potraw występujących w okresie od początku Adwentu do Trzech Króli, a nawet w okresie Karnawału (do końca stycznia). Interesujące będą zwłaszcza same Święta i ich przebieg (Wieczerza Wigilijna, pierwszy i drugi dzień świąt Bożego Narodzenia Nowy Rok, Trzech Króli), a także zwyczaj towarzysko - rodzinne tego okresu.

Cenne są osobiste wspomnienia, przetyczki i doznania związane ze świętami Bożego Narodzenia (z dzieciństwa, Święta w czasie wojny, okupacji, na zesłaniu).

Nadsyłając na konkurs opisy lub nagrania, należy zaopatrzyć je w następujące dane:

- Imię i nazwisko
- Rok urodzenia
- Dokładny adres (telefon)
- Zaznaczenie terenu, z jakiego pochodzi opis oraz okresu czasu (np. data)

W razie chęci zachowania anonimowości prosimy zaznaczyć to na opisie następującą adnotację: „Nazwisko do wiadomości organizatorów”.

Kierownicy mogą zwracać się o pomoc do konsultantów merytorycznych od 20 października do 10 grudnia br. za pośrednictwem Związku Polaków na Litwie i Białorusi do Podlaskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Białymstoku, ul. Kilińskiego 6, tel. 325-822.

Zgłoszenia można przesyłać do 10 grudnia 1992 r. na adres: Związek Polaków na Litwie, 2001 Wilno, ul. Didziųjų 40, tel.: 22-33-88 (pani Apolonia Skakowska). Przegląd zespołów koledniczych oraz podsumowanie konkursu na opis lub nagranie, obyczajów związanych z Bożym Narodzeniem odbędzie się w styczniu 1993 roku. Dokładny termin — organizatorzy ustalą po otrzymaniu kart zgłoszeń. Opisy lub nagrania można nadsyłać na powyższy adres do 10 stycznia 1993 roku. Zespoły i

Dotąd jeszcze, że najlepsze zespoły kolednicze i konkursowe otrzymują nagrody i wyróżnienia ufundowane przez Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Białymstoku, ZP na Litwie i Białorusi, Laureaci przeglądu zostaną zaproszeni wstępnie do Polski. Zatem pomyślnych, miłych wspomnień i powodzenia! Alina LASSOTA

O Litwie — po polsku

WARSZAWA (kor. ELTA A. Dąbrowski). Ukazała się tu w języku polskim książka Grzegorza Białczyńskiego pt. „Litwa współczesna”. Jest to pierwsza tego rodzaju

praca w Polsce powojennej. Autor jej wykorzystując źródła polskie, niemieckie, angielskie, rosyjskie oraz litewskie przedstawił szeroką panoramę życia politycznego, gospodarczego i

kulturalnego Litwy. Poszczególne rozdziały liczące blisko 400 stron książkę poświęcone są Wilni, innym większym miastom, jak też Polakom na Litwie. Książka ukazała się nakładem oficyny wydawniczej PWN.

